
Program
Solidarność pokoleń
Działania dla zwiększenia aktywności
zawodowej osób w wieku 50+

Dokument implementacyjny

(AKTUALIZACJA)

Warszawa, Marzec 2012

Spis treści

WSTĘP	3
KOORDYNACJA I MONITOROWANIE PROGRAMU	5
KARTY ZADANIOWE DLA CELU 1 „POPRAWA WARUNKÓW PRACY, PROMOCJA ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW PO 50-TYM ROKU ŻYCIA I ZARZĄDZANIE WIEKIEM”	7
KARTY ZADANIOWE DLA CELU 2 „POPRAWA KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW PO 50-TYM ROKU ŻYCIA”	21
KARTY ZADANIOWE DLA CELU 3 „ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW PRACY ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM PRACOWNIKÓW PO 50-TYM ROKU ŻYCIA”	32
KARTY ZADANIOWE DLA CELU 4 „AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH LUB ZAGROŻONYCH UTRATĄ PRACY PO 50-TYM ROKU ŻYCIA”	35
KARTY ZADANIOWE DLA CELU 5 „AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH” ...	47
KARTY ZADANIOWE DLA CELU 6 „ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA KOBIEC PRZEZ ROZWÓJ USŁUG POZWALAJĄCYCH NA GODZENIE PRACY I ŻYCIA RODZINNEGO”	53
KARTA ZADANIOWA DLA CELU 7 „WYDŁUŻANIE EFEKTYWNEGO WIEKU EMERYTALNEGO”	61

Wstęp

W dniu 17 października 2008 r. Rada Ministrów przyjęła Program „Solidarność pokoleń: Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”. Stanowił on podstawę dla przygotowania niniejszego dokumentu implementacyjnego, zawierającego zestaw działań, które realizują założenia ww. Programu.

Dokument ten przedstawia działania na rzecz osób dojrzałych podejmowane przez instytucje publiczne lub finansowane ze środków publicznych (takich jak budżet państwa czy Europejski Fundusz Społeczny). Dokument Implementacyjny odnosi się do kilku grup wiekowych – 45, 50 czy 55 lat i więcej, co jest konsekwencją zapisów Programu. Program prezentuje podejście międzypokoleniowe, co oznacza, że podejmowane działania odnoszą się do promowania dostępu do zatrudnienia przez cały okres uczestnictwa w rynku pracy. Polityka „aktywnego starzenia się” nie dotyczy tylko osób po 50-tym roku życia, lecz odnosi się do działań w perspektywie cyklu życia.

Kierowanie określonych grup działań do osób w wieku innym niż podstawowa grupa docelowa objęta Programem (tj. 50 lat i więcej) ma swoje uzasadnienie m.in. w przyjętych przepisach prawnych (np. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) lub jest wskazana ze względu na długofalowe pozytywne skutki realizacji Programu. Dotyczy to z jednej strony np. działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, z drugiej zaś – działań zmierzających do zmiany postaw, które powinny być skierowane także do osób młodszych, tak aby zachęcić je do określonych postaw po osiągnięciu wieku 50 lat lub więcej.

Dokument implementacyjny został uporządkowany według celów Programu ukierunkowanych na działania dotyczące rynku pracy, a mianowicie:

Cel 1: Poprawa warunków pracy, promocja zatrudnienia pracowników po 50-tym roku życia i zarządzanie wiekiem;

Cel 2: Poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia;

Cel 3: Zmniejszenie kosztów pracy związanych z zatrudnianiem pracowników po 50-tym roku życia;

Cel 4: Aktywizacja bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym roku życia;

Cel 5: Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych;

Cel 6: Zwiększenie możliwości zatrudnienia kobiet przez rozwój usług pozwalających na pogodzenie pracy i życia rodzinnego;

Cel 7: Wydłużanie efektywnego wieku emerytalnego.

Każde z zaproponowanych działań zostało przedstawione w karcie działania, która uwzględnia cel jego realizacji, uszczegółowienie, potencjalne zagrożenia, koszty, termin realizacji oraz instytucję odpowiedzialną za wdrożenie.

Do dokumentu implementacyjnego załączono wykaz zadań realizowanych przez regiony w ramach PO KL oraz innych programów.

Koordinacja i monitorowanie Programu

Koordinacja i monitorowanie realizacji Programu będzie prowadzona przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W tym celu, powołany zostanie Krajowy Koordynator Programu. Rolą Krajowego Koordynatora będzie:

- monitorowanie realizacji działań zapisanych w Programie;
- gromadzenie informacji dotyczących osiągania założonych celów i wskaźników realizacji.

Krajowy Koordynator przygotowuje sprawozdanie końcowe z realizacji Programu, które zostanie przekazane do wiadomości Radzie Ministrów, Komisji Trójstronnej oraz Parlamentowi. Jednocześnie Krajowy Koordynator przygotowuje sprawozdanie częściowe z realizacji Programu. Przedmiotowe sprawozdania częściowe będą przedstawiane, nie rzadziej niż raz na dwa lata, w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Dla monitorowania realizacji Programu i osiągania jego celów zbudowana zostanie baza wskaźników. Wskaźniki monitorowania realizacji celu głównego i poszczególnych celów częściowych przedstawia zestawienie poniżej.

Głównym wskaźnikiem oceniającym stan realizacji Programu jest osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 55-64 lat na poziomie 50%. Stanowi to główny cel Programu.

Cel główny: Zwiększenie zatrudnienia osób w wieku 50+

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lat, wg płci,

źródło: *GUS BAEL*

Średni wiek przechodzenia na emeryturę, wg płci,

źródło: *statystyka ZUS*

% osób w wieku 55-64 lat otrzymujących emeryturę, renty lub świadczenia przedemerytalne, wg płci

źródło: *statystyka ZUS + GUS BAEL*

Cel 1: Poprawa warunków pracy, promocja zatrudnienia pracowników po 50-tym roku życia i zarządzanie wiekiem

% poszkodowanych w wypadkach przy pracy w wieku 55-64

źródło: *GUS*

Cel 2: Poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia

% osób w wieku 45-64 lat podnoszących swoje kwalifikacje

źródło: *GUS BAEL*

Cel 3: Zmniejszenie kosztów pracy związanych z zatrudnianiem pracowników po 50-tym roku życia

Klin podatkowy dla osób w wieku 50+

źródło: *obliczenia własne MPiPS*

Oszczędności pracodawców związane z krótszym finansowaniem choroby

źródło: *ZUS*

Cel 4: Aktywizacja bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym roku życia

% bezrobotnych w wieku 55-64 poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy.

źródło: *sprawozdanie MPiPS-01*

Cel 5: Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 45-64 lat

źródło: *GUS BAEL*

Liczba przedsiębiorstw wpłacających kary na PFRON

źródło: *PEFRON*

Cel 6: Zwiększenie możliwości zatrudnienia kobiet przez rozwój usług pozwalających na godzenie pracy i życia rodzinnego

Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku 55-64 lat

źródło: *GUS BAEL*

% dzieci w wieku 0-6 lat objętych instytucjonalną opieką

źródło: *GUS Bank Danych Lokalnych*

Cel 7: Wydłużanie efektywnego wieku emerytalnego

Przeciętny wiek wycofywania się z rynku pracy w podziale na płeć

źródło: *obliczenia własne na podstawie metodologii GUS BAEL*

Przeciętny wiek osób, które uzyskały emeryturę w podziale na płeć

źródło: *GUS BAEL*

Karty zadaniowe dla Celu 1
„Poprawa warunków pracy, promocja zatrudnienia pracowników po
50-tym roku życia i zarządzanie wiekiem”

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Promocja zatrudnienia osób 50+ – koordynacja Programu, badania i kampania informacyjna
<i>Symbol zadania:</i>	1.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest promowanie działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia osób w wieku 50+, jak również utworzenie mechanizmu koordynacji działań instytucji dla osiągnięcia celu., poprzez utworzenie portalu internetowego „50PLUS.gov.pl”.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie Krajowej Sieci Tematycznej rada 50+. 2. Diagnoza obecnej sytuacji osób 50+ na rynku pracy – uzupełnienie dotychczasowego zakresu badań. 3. Analiza i wnioski z praktyk międzynarodowych, rekomendacje dla polityk krajowych. 4. Stworzenie katalogu „dobrych praktyk” krajowych służących aktywizacji zawodowej osób 50+. 5. Publikacje naukowe i promocyjne. 6. Przeszkolenie pracowników instytucji rynku pracy z zakresu działań na rzecz aktywizacji osób 50+. 7. Utworzenie portalu z prezentacją dobrych praktyk, wyników badań, wskaźników oraz odesłań do innych inicjatyw o podobnym profilu. 8. Kampania promocyjna na rzecz aktywizacji osób 50+.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba publikacji. 2. Funkcjonowanie strony internetowej – liczba unikalnych wejść. 3. Liczba zidentyfikowanych i przedstawionych dobrych praktyk. 4. Liczba osób objętych szkoleniem.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	31, 94 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 01.02.2010 r. – 31.12.2013 r.
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane przez CRZL w ramach projektu pn. <i>Wyrównywanie szans na rynku pracy dla osób 50+</i> współfinansowany z PO KL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Promocja zatrudnienia osób 45+ – koordynacja działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
<i>Symbol zadania:</i>	1.2
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zapewnienie koordynacji działań instytucji realizujących projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla uzyskania synergii i kompatybilności przeprowadzanych inicjatyw.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działanie grupy roboczej składającej się z przedstawicieli instytucji pośredniczących i instytucji pośredniczących II stopnia PO KL, pod przewodnictwem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. 2. Identyfikacja i popularyzacja dobrych praktyk. 3. Określanie rekomendacji dla realizacji projektów ukierunkowanych na beneficjentów 45+. 4. Monitorowanie projektów.
<i>Mierniki</i>	Brak możliwości określenia mierników
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Realizacja tego zadania nie wymaga dodatkowych środków budżetowych
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008 – 2015
<i>Inne uwagi</i>	W związku z analogicznymi spotkaniami Tematycznych Grup Roboczych oraz Rady 50+ w ramach zadania o symbolu 1.1, przedmiotowa grupa robocza zawiesiła swoje działanie.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Promocja zatrudnienia kobiet w wieku 50+
<i>Symbol zadania:</i>	1.3
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest przeprowadzenie badań pracodawców i pracowników dotyczących zatrudniania kobiet po 50-tym roku życia oraz przeprowadzenie kampanii medialnej mającej na celu promocję zatrudnienia kobiet w wieku 50+.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badania ilościowe i jakościowe pracodawców w kontekście zatrudniania kobiet w wieku 50+ (wartość docelowa: 50). 2. Badanie postaw pracowników w wieku okołoemerytalnym oraz osób, które przeszły na wcześniejszą emeryturę (wartość docelowa: 200). 3. Analiza doświadczeń krajowych międzynarodowych (w tym także analiza efektów projektów realizowanych w ramach projektów EQUAL). 4. Identyfikacja i promocja praktyk w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji kobiet na rynku pracy ze względu na wiek. 5. Kampania medialna (radio, prasa TV w tym programy cykliczne) (wartość docelowa: 4). 6. Portal internetowy (wartość docelowa: 1).
<i>Mierniki</i>	Brak możliwości określenia mierników
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżet przeznaczony na działania na rzecz osób w wieku 50+: 5,2 mln PLN.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008 – 2011
<i>Inne uwagi</i>	Działanie realizowane jako jeden z komponentów szerokiego projektu ukierunkowanego na aktywizację kobiet jako grupy dyskryminowanej na rynku pracy w ramach projektu pn. „Aktywizacja społeczno-ekonomiczna kobiet na poziomie lokalnym i regionalnym” współfinansowanego z PO KL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Promocja i wdrażanie zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach – projekty szkoleniowo – doradcze dla pracodawców i pracowników
<i>Symbol zadania:</i>	1.4
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zwiększenie świadomości: <ol style="list-style-type: none"> 1. pracodawców w zakresie korzyści wynikających z zatrudnienia i inwestowania w pracowników w wieku 45+ oraz 2. pracowników w wieku 50+ w zakresie korzyści wynikających z pozostania aktywnymi na rynku pracy poprzez realizację projektów szkoleniowo–doradczych.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przegląd i inwentaryzacja badań i publikacji krajowych i zagranicznych w zakresie późnej dezaktywacji i zarządzania wiekiem. 2. Opracowanie i pilotaż programów szkoleniowych dla pracodawców i kadry zarządzającej (z uwzględnieniem specyfiki przedsiębiorstwa –średnie, małe i mikro). 3. Opracowanie i pilotaż programów szkoleniowych dla pracowników w wieku 45/50+ mających predyspozycje do pełnienia funkcji mentora w przedsiębiorstwie. 4. Opracowanie i pilotażowe wdrażanie standardów zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach. 5. Aktywizacja osób w wieku okołoemerytalnym i emerytalnym oraz wskazanie im korzyści wynikających z utrzymania aktywności na rynku pracy. 6. Wprowadzenie w ramach konkursów (POKL 2.1.1) w latach 2008, 2009, 2010 następujących kryteriów strategicznych (poszczególne kryteria uzależnione były od rodzaju projektu): <ol style="list-style-type: none"> a. spośród uczestników projektu co najmniej 20% stanowią osoby w wieku powyżej 50 lat, które otrzymują zindywidualizowane wsparcie (np. coaching, doradztwo), b. minimalny odsetek uczestników powyżej 45 roku życia biorących udział w modułach szkoleniowych z zakresu ICT wynosi 40% ogółu uczestników w ramach projektu (kryterium strategiczne), c. spośród uczestników projektu co najmniej 20% lub 40% stanowią osoby w wieku powyżej 45 lat, które otrzymują zindywidualizowane wsparcie (np. doradztwo, coaching), d. co najmniej 40 % stanowią uczestnicy w wieku powyżej 45 roku życia i jednocześnie kobiety stanowią co najmniej 55% uczestników projektu, e. co najmniej 20% lub 40% stanowią uczestnicy w wieku powyżej 45 roku życia. 7. Wprowadzenie w ramach konkursów (POKL 2.1.1) w latach 2009-2010 w projektach zamkniętych (dedykowanych do konkretnych przedsiębiorców, opracowanych w oparciu o aktualną strategię przedsiębiorstwa) kryterium dostępu nakładającego na projektodawców obowiązek realizacji modułu szkoleniowo i/lub doradczego kierowanego do kadry zarządzającej beneficjenta pomocy z zakresu zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwie – beneficjencie pomocy oraz opracowania strategii/planu wdrożenia zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwie – beneficjencie pomocy (o ile beneficjent pomocy nie posiada takiej strategii/planu). <p>Organizacja w 2011 roku konkursu na projekty innowacyjne, których celem jest m.in. wypracowanie narzędzi tworzenia warunków i rozwiązań organizacyjnych do przekazywania wiedzy pomiędzy pracownikami w wieku 50+ a pozostałym pracownikami przedsiębiorstwa lub poprawy komunikacji pomiędzy pokoleniami w firmie z uwzględnieniem osób 50+ lub dostosowania warunków pracy do specyficznych potrzeb pracowników 50+ lub optymalizacji wykorzystania potencjału pracowników 50+ do potrzeb organizacji.</p>
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeszkolonych pracodawców 2. Liczba pracowników objętych programem
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

<p><i>Planowany budżet realizacji zadania:</i></p>	<p>Budżet na działania opisane w pkt 1 – 5 wynosi: 23 mln PLN Budżet konkursów (POKL 2.1.1) w latach 2008, 2009, 2010 wynosi: 992,2 mln PLN (uwzględnia to pełną alokację na całość poddziałania 2.1.1) Budżet konkursu innowacyjnego (POKL 2.1.1): 50 mln PLN (dokładna alokacja na projekty wspierające utrzymanie aktywności zawodowej osób powyżej 50. roku życia nie została określona – jest to jeden z trzech tematów konkursu)</p>
<p><i>Okres realizacji działania:</i></p>	<p>Planowany okres realizacji zadania: lata 2008 – 2015</p>
<p><i>Inne uwagi</i></p>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Poprawa warunków pracy – modernizacja gospodarstw rolnych w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013”
<i>Symbol zadania:</i>	1.5
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wsparcie modernizacji gospodarstw rolnych co wpłynie na poprawę warunków pracy rolników.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Refundacja części kosztów inwestycji (materialne i niematerialne) dotyczące modernizacji produkcji rolnej – lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzenie nowych technologii produkcji, poprawę jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej, a także zharmonizowanie warunków produkcji rolnej z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, higieny produkcji oraz warunków utrzymania zwierząt.
<i>Mierniki</i>	Liczba gospodarstw rolnych, które otrzymały pomoc – 63 214 (wartość docelowa 2007–2013). Liczba gospodarstw, które wprowadziły nowe produkty i/lub techniki – 1 588 (wartość docelowa 2007 – 2013).
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Koszt całkowity – 4 796,89 mln Euro Wydatki publiczne – 1 919,07 mln Euro Wydatki prywatne – 2 877,82 mln Euro (wielkość informacyjna)
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2007–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Szczegółowe zasady udzielania wsparcia zawiera rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U Nr 193, poz. 1397 z późn.zm.) W działaniu nie występuje kryterium wiekowe. Mierniki dotyczą wszystkich beneficjentów i całego okresu wdrażania, nie ma możliwości wyodrębnienia mierników dla osób powyższej 50+.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Poprawa stanu zdrowia osób w wieku 50+ – programy profilaktyki zdrowotnej z zakresu chorób obwodowego układu nerwowego i układu ruchu, choroby układu krążenia
<i>Symbol zadania:</i>	1.6
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest przygotowanie i wdrożenie programu profilaktyki chorób układu krążenia oraz chorób układu ruchu i chorób zawodowych obwodowego układu nerwowego, ze szczególnym uwzględnieniem problemów zdrowotnych pracowników w wieku 45-64 lat. Nowe trendy w gospodarce i zmieniające się warunki pracy sprawiają, że pojawiają się nowe zagrożenia związane zarówno z wprowadzaniem nowoczesnych technologii jak i nowych sposobów organizacji pracy, wśród nich praca z dużym obciążeniem nerwowo–emocjonalnym, różne formy pracy zmianowej, praca z dużym obciążeniem statycznym, praca siedząca itp. Czynniki te mogą przyczyniać się do powstania i rozwoju chorób układu krążenia oraz chorób układu ruchu i chorób zawodowych obwodowego układu nerwowego, uznawanych z tego względu za choroby związane z pracą. Problem ten jest szczególnie ważny dla osób starszych, które gorzej tolerują zmiany w środowisku pracy, i u których częściej występują choroby układu krążenia oraz chorób układu ruchu i chorób zawodowych obwodowego układu nerwowego.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja szkodliwych czynników w środowisku pracy, które mają wpływ na ryzyko wystąpienia i rozwoju chorób zawodowych i parazawodowych układu ruchu oraz chorób obwodowego układu nerwowego i chorób układu krążenia związanych ze sposobem wykonywania pracy u pracowników w wieku 45-64 lat. 2. Podniesienie świadomości zdrowotnej pracowników i pracodawców w zakresie wymienionych czynników poprzez uwzględnienie specjalnych modułów dotyczących tej tematyki podczas zaplanowanych spotkań edukacyjno–informacyjnych dla pracowników i pracodawców. 3. Opracowanie kompleksowych programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania chorobom układu ruchu i obwodowego układu nerwowego oraz układu krążenia związanych ze sposobem wykonywania pracy z uwzględnieniem pracowników po 45 roku życia. 4. Usprawnienie wczesnej identyfikacji czynników ryzyka chorób układu ruchu i obwodowego układu nerwowego i układu krążenia w środowisku pracy. 5. Określenie i ujednoczenie standardów postępowania w zakresie profilaktyki zdrowotnej przeciążeń układu ruchu spowodowanych warunkami i sposobem wykonywania pracy u osób pracujących powyżej 45 roku życia. 6. Podniesienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych lekarzy sprawujących opiekę profilaktyczną nad pracownikami, psychologów, pracowników PIS, PIP w zakresie specyfiki opieki profilaktycznej nad pracownikami powyżej 45 roku życia, u których dochodzi do nadmiernych obciążeń układu ruchu i obwodowego układu nerwowego oraz układu krążenia podczas wykonywania czynności zawodowych m.in. przez uwzględnienie specjalnych modułów dotyczących tej tematyki w działaniach podejmowanych w ramach programu – szkoleniach, konferencjach, materiałach edukacyjnych, stronach internetowych. 7. Uwzględnienie tematyki opieki profilaktycznej nad pracownikiem powyżej 45 roku życia w zakresie nadmiernych obciążeń układu ruchu i układu krążenia w działalności Centrum Konsultacyjno-Diagnostycznego typu „hot-line” (e-health).
<i>Mierniki</i>	<p>Liczba osób przeszkolonych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opracowanie dwóch kompleksowych programów profilaktycznych, 2. 220 osób przeszkolonych na 4 konferencjach, 3. 80 osób przeszkolonych na 4 szkoleniach warsztatowych, 4. opracowanie 4 poradników.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Zdrowia
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Projekt realizowany w ramach Działania 2.3 PO KL: 1,6 mln PLN

<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2012
<i>Inne uwagi</i>	Projekt „Opracowanie kompleksowych programów profilaktycznych” jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i kierowany jest do osób zatrudnionych w każdym wieku. Podany <i>planowany budżet realizacji zadania</i> dotyczy całego realizowanego zadania. Objęcie dodatkowymi działaniami grupy osób w wieku 45-64 lat wymagać będzie około 1,8 mln PLN. Przy braku dofinansowania program będzie realizowany w dotychczasowym zakresie.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Poprawa stanu zdrowia osób w wieku 50+ – programy profilaktyki zdrowotnej z zakresu zagrożeń psychospołecznych
<i>Symbol zadania:</i>	1.7
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest opracowanie i wdrożenie programu profilaktycznego służącego poprawie zdrowia osób pracujących oraz zapobieganiu narażeniu na psychospołeczne zagrożenia występujące w środowisku pracy i/ lub ograniczenia jego negatywnych skutków dla zdrowia i funkcjonowania pracowników. W opracowywanym programie profilaktycznym uwzględnione zostaną zagadnienia związane z podtrzymaniem zdrowia i zdolności do pracy pracowników w wieku 45-64 lat.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Identyfikacja psychospołecznych zagrożeń występujących w środowisku pracy, które są gorzej tolerowane przez pracowników starszych. Opracowanie metodyki identyfikacji takich zagrożeń w środowisku pracy. Podniesienie świadomości zdrowotnej pracowników i pracodawców w zakresie wymienionych zagrożeń poprzez uwzględnienie specjalnych modułów dotyczących tej tematyki podczas zaplanowanych spotkań edukacyjno-informacyjnych dla pracowników i pracodawców. Podniesienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych lekarzy sprawujących opiekę profilaktyczną nad pracownikami, psychologów, pracowników PIP w zakresie rozpoznawania psycho-społecznych zagrożeń źle tolerowanych przez pracowników starszych i promowanie działań nacelowanych na redukcję lub eliminację tych zagrożeń z ich środowiska pracy.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób przeszkolonych. 1. opracowanie jednego kompleksowego programu profilaktycznego, 2. 40 osób przeszkolonych na 2 szkoleniach warsztatowych, 3. przeszkolonych 48 psychologów, 4. opracowanie 3 poradników.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Zdrowia
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Projekt realizowany w ramach Działania 2.3 PO KL 0,7 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2012
<i>Inne uwagi</i>	Projekt „Opracowanie kompleksowych programów profilaktycznych” jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i kierowany jest do osób zatrudnionych w każdym wieku. Podany <i>planowany budżet realizacji zadania</i> dotyczy całego realizowanego zadania. Objęcie dodatkowymi działaniami grupy osób w wieku 45-64 lat wymagać będzie około 0,55 mln PLN. Przy braku dofinansowania program będzie realizowany w dotychczasowym zakresie.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Poprawa stanu zdrowia osób w wieku 50+ – programy profilaktyki zdrowotnej z zakresu chorób alergicznych oraz chorób skóry
<i>Symbol zadania:</i>	1.8
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest opracowanie i wdrożenie programu profilaktycznego służącego poprawie zdrowia osób pracujących i zapobieganiu chorobom zawodowym pochodzenia alergicznego z uwzględnieniem pracowników w wieku 45-64 lat, którzy wymagają szczególnie wnikliwej opieki profilaktycznej ze względu na wynikającą z naturalnych zmian biologicznych zwiększoną podatność na działanie alergenów dla zdrowia w środowisku pracy.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja szkodliwych czynników w środowisku pracy, które mają wpływ na ryzyko wystąpienia i rozwoju chorób alergicznych u pracowników w wieku 45-64 lat. 2. Usprawnienie procedur wczesnej identyfikacji takich zagrożeń w środowisku pracy. 3. Podniesienie świadomości zdrowotnej pracowników i pracodawców w zakresie wymienionych zagrożeń poprzez uwzględnienie specjalnych modułów dotyczących tej tematyki podczas zaplanowanych spotkań edukacyjno-informacyjnych dla pracowników i pracodawców. 4. Określenie i ujednoczenie standardów postępowania w zakresie profilaktyki zdrowotnej chorób alergicznych u osób pracujących powyżej 45 roku życia. 5. Podniesienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych lekarzy sprawujących opiekę profilaktyczną nad pracownikami, psychologów, pracowników PIS, PIP w zakresie specyfiki opieki profilaktycznej nad pracownikami powyżej 45 roku życia, eksponowanymi na silne alergeny, m.in. przez uwzględnienie specjalnych modułów dotyczących tej tematyki w działaniach podejmowanych w ramach programu – szkoleniach, konferencjach, materiałach edukacyjnych, stronach internetowych.
<i>Mierniki</i>	<p>Liczba osób przeszkolonych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opracowanie jednego kompleksowego programu profilaktycznego, 2. 40 osób przeszkolonych na 2 szkoleniach warsztatowych, 3. opracowanie 3 poradników, 4. przeszkolenie 110 osób na 2 konferencjach.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Zdrowia
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Projekt realizowany w ramach Działania 2.3 PO KL 0,78 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008–2012
<i>Inne uwagi</i>	Projekt „Opracowanie kompleksowych programów profilaktycznych” jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i kierowany jest do osób zatrudnionych w każdym wieku. Podany <i>planowany budżet realizacji zadania</i> dotyczy całego realizowanego zadania. Objęcie dodatkowymi działaniami grupy osób w wieku 45-64 lat wymagać będzie około 0,55 mln PLN. Przy braku dofinansowania program będzie realizowany w dotychczasowym zakresie.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Opracowanie kompleksowych programów profilaktycznych dla osób 50+ ukierunkowanych na powrót do pracy z zakresu chorób skóry
<i>Symbol zadania:</i>	1.9
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest opracowanie kompleksowego programu ukierunkowanego na powroty do pracy pracowników w wieku 45-64 lat ze stwierdzonymi chorobami zawodowymi skóry lub pracowników, w stosunku do których orzeczono niezdolność do pracy, jednak nie orzeczono prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wytypowanie najważniejszych grup zawodowych, do których zostanie skierowany program ukierunkowany na powrót do pracy. 2. Określenie instytucji odpowiedzialnych za aktywację zawodową pracowników, które powinny wziąć udział w realizacji projektu. 3. Opracowanie programu ukierunkowanego na powrót do pracy osób, u których stwierdzono chorobę zawodową lub orzeczono niezdolność do pracy, jednak nie orzeczono prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie kompleksowego programu ukierunkowanego na powrót do pracy. 2. 40 osób przeszkolonych na warsztatach motywacyjno-rehabilitacyjnych ukierunkowanych na powrót do pracy. 3. Przeszkolenie 40 lekarzy orzeczników ZUS. 4. Przeszkolenie 40 lekarzy medycyny pracy. 5. Opracowanie 1 poradnika.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Zdrowia
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Projekt realizowany w ramach Działania 2.3 PO KL 0,7 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	<p>Planowany okres realizacji zadania: lata 2010–2012</p> <p>Faktyczny okres realizacji zadania: Od 2010 r. do sierpnia 2011 r.</p> <p>Wstrzymanie realizacji zadania w roku 2012 wynika z braku środków zarezerwowanych w budżecie MZ na ten cel.</p>
<i>Inne uwagi</i>	Projekt „Opracowanie kompleksowych programów profilaktycznych” jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i kierowany jest do osób zatrudnionych w każdym wieku. Podany <i>planowany budżet realizacji zadania</i> dotyczy całego realizowanego zadania. Objęcie dodatkowymi działaniami grupy osób w wieku 45-64 lat wymagać będzie około 0,35 mln PLN. Przy braku dofinansowania program będzie realizowany w dotychczasowym zakresie.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Upowszechnianie wiedzy na temat przepisów prawa pracy zakazujących jakiegokolwiek dyskryminacji w zatrudnieniu ze względu na wiek i niepełnosprawność.
<i>Symbol zadania:</i>	1.10
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem realizacji tego zadania jest ograniczenie przejawów dyskryminacji w zatrudnieniu ze względu na wiek i niepełnosprawność, co jest możliwe do osiągnięcia także poprzez informowanie odbiorców norm prawnych o przepisach prawa pracy obowiązujących w tym zakresie.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Przygotowanie informacji dotyczącej powszechnie obowiązujących rozwiązań prawnych dotyczących zakazu jakiegokolwiek dyskryminacji w zatrudnieniu ze względu na wiek i niepełnosprawność i zamieszczenie jej na stronach internetowych MPiPS.
<i>Mierniki</i>	Brak możliwości określenia mierników
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Realizacja tego zadania nie wymaga dodatkowych środków budżetowych
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2009 r.
<i>Inne uwagi</i>	Działanie realizowane jako jeden z komponentów szerokiego projektu ukierunkowanego na aktywizację kobiet jako grupy dyskryminowanej na rynku pracy.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Ocena działań podejmowanych w polskich przedsiębiorstwach ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników starszych (50+)
<i>Symbol zadania:</i>	1.11
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest ocena działań podejmowanych w polskich przedsiębiorstwach w celu utrzymania w zatrudnieniu pracowników starszych (50+) oraz opracowanie poradnika nt. zasad zarządzania wiekiem i działań ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników 50+
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przegląd praktyk ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników 50+ stosowanych w krajach Unii Europejskiej (na podstawie piśmiennictwa). 2. Ocena praktyk ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników 50+ stosowanych w Polsce (na podstawie badań przeprowadzonych wśród pracodawców i pracowników w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach polskich). 3. Określenie oczekiwań pracowników 50+ w odniesieniu do ich sytuacji zawodowej. 4. Ocena zdolności do pracy, zdrowia i samopoczucia pracowników 50+ w przedsiębiorstwach, w których takie działania są prowadzone oraz w tych, w których brak jest takich działań. 5. Opracowanie poradnika nt. zasad zarządzania wiekiem i działań ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników 50+. 6. Opracowanie materiałów szkoleniowych nt. zasad promowania aktywności zawodowej osób starszych (50+) i przeprowadzenie szkolenia pilotażowego.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena praktyk ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników 50+ (200 przedsiębiorstw) 2. Ocena zdolności do pracy, zdrowia i samopoczucia pracowników 50+ (500 pracowników) 3. Poradnik zawierający zasady zarządzania wiekiem i opis działań ukierunkowanych na utrzymanie w zatrudnieniu pracowników starszych (50+), tzw. dobrych praktyk (300 egz.) – 2013 r. 4. Szkolenie pilotażowe (25 osób) – 2013 r. 5. Upowszechnienie materiałów informacyjnych w tematycznym serwisie internetowym CIOP-PIB (ok. 10 tys. wejść rocznie)
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	0,52 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2011–2013
<i>Inne uwagi</i>	

Karty zadaniowe dla Celu 2
„Poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku
życia”

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Diagnoza kompetencji osób dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 50+
<i>Symbol zadania:</i>	2.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest przeprowadzenie innowacyjnego badania kompetencji osób dorosłych w Polsce, w ramach międzynarodowego projektu badań PIAAC koordynowanego przez OECD. Badanie będzie kładło szczególny nacisk na kompetencje osób starszych dzięki zwiększeniu próby badawczej w tej grupie osób. Wielkość próby wynosi 13 430 osób; natomiast zadeklarowana realizacja przez wykonawcę wynosi 9132 osoby, w tym 5000 osób w wieku 19–26 (nadreprezentacja).
<i>Szczegółowe działania:</i>	1. Przygotowanie i przeprowadzenie pilotażu w oparciu o wytyczne OECD. 2. Przygotowanie i przeprowadzenie badania głównego w oparciu o wytyczne OECD. 3. Przygotowanie raportu z badań.
<i>Mierniki</i>	Wyniki badania kompetencji osób dorosłych w zakresie umiejętności czytania, liczenia i rozwiązywania problemów związanych z nowymi technologiami.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	8 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008–2013
<i>Inne uwagi</i>	OECD planuje, że badanie PIAAC będzie cykliczne, podobnie jak PISA.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Profesjonalizacja usług rynku pracy z uwzględnieniem specyfiki potrzeb klientów w wieku 45 lat i więcej
<i>Symbol zadania:</i>	2.2
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest przygotowanie pracowników służb zatrudnienia do świadczenia usług rynku pracy na wysokim poziomie, z uwzględnieniem potrzeb osób w wieku 45 i więcej lat.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeszkolenie kadry urzędów pracy i innych instytucji rynku pracy w ramach projektu POKL „Szkolenia modułowe pracowników instytucji rynku pracy, realizujących usługi rynku pracy i programy aktywizacji zawodowej”. 2. Przygotowanie pakietów dydaktycznych i platformy informatycznej, w ramach projektu „Oferta szkoleń w technologii e-learning dla pracowników instytucji rynku pracy, bazująca na programach modułowych opracowanych w ramach SPO RZL”, z uwzględnieniem potrzeb osób w wieku 45 lat i więcej.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeszkolonych osób. Docelowo: 3510 pracowników instytucji rynku pracy (Do 2010 r. przeszkolono 2355, Planowane: przeszkolenie dodatkowych 1000 osób do 2013 r.). 2. Opracowane i przetestowane pakiety dydaktyczne szkoleń modułowych dla służb zatrudnienia dostępne powszechnie z platformy e-learningowej. Docelowo pakiety dla 20 programów szkoleń e-learningowych do października 2011 r.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Planowany budżet: <ol style="list-style-type: none"> 1. 21,1 mln PLN 2. 4,14 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008–2013
<i>Inne uwagi</i>	Za wdrożenie projektów POKL odpowiada Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich.. Projekt „Szkolenia modułowe pracowników instytucji rynku pracy” jest w fazie realizacji – w związku z wygospodarowanymi w projekcie, <i>Szkolenia modułowe pracowników instytucji rynku pracy</i> , oszczędnościami podjęto decyzję o sfinansowaniu nowych zadań w ramach projektu.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013”.
<i>Symbol zadania:</i>	2.3
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń zawodowych dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie, ukierunkowanych na poprawę umiejętności i kwalifikacji tych osób.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Wspieranie projektów, polegające na organizacji szkoleń zawodowych (kursy, warsztaty, wizyty studyjne) dla rolników, posiadaczy lasów oraz osób planujących podjęcie działalności rolniczej.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uczestników szkoleń – 300 000 (wartość docelowa 2007–2013). 2. Liczba dni odbytych szkoleń – 600 000 (wartość docelowa 2007–2013). 3. Liczba projektów – 375 (wartość docelowa 2007–2013). 4. Liczba szkoleń – 7 500 (wartość docelowa 2007–2013).
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Koszt całkowity 30 mln Euro Wydatki publiczne 30 mln Euro
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2007–2013
<i>Inne uwagi</i>	<p>Zadanie współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p> <p>Zasady udzielania wsparcia zawiera rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz.U Nr 113, poz. 944 z późn.zm.)</p> <p>Wsparcie w ramach działania jest dostępne na ogólnych zasadach dla rolników i posiadaczy lasów. W działaniu nie występuje kryterium wiekowe. Mierniki dotyczą wszystkich beneficjentów i całego okresu wdrażania, nie ma możliwości wyodrębnienia mierników dla osób powyższej 50+.</p>

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Pomoc doradcza dla rolników i posiadaczy lasów w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
<i>Symbol zadania:</i>	2.4
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zapewnienie rolnikom i posiadaczom lasu dostępu do usług doradztwa rolniczego i leśnego.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Rolnicy i posiadacze lasów wybiorą uprawniony podmiot doradczy, który będzie pomagać w dostosowaniu gospodarstwa do wymogów unijnych. ARiMR zrefunduje rolnikom 80 % wartości usług doradczych. Beneficjenci (rolnicy i posiadacze lasu) będą mogli występować o zwrot kosztów usług doradczych określonych w katalogu usług doradczych. Pomoc doradczą będą mogły świadczyć podmioty publiczne, ośrodki doradztwa rolniczego, izby rolnicze oraz podmioty prywatne po uzyskaniu akredytacji MRiRW.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba producentów rolnych, którym udzielono pomocy – 162 000 (wartość docelowa 2007-2013). 2. Liczba posiadaczy lasów, którym udzielono pomocy – 11 000 (wartość docelowa 2007–2013). 3. Liczba wykonanych usług – 430 000 (wartość docelowa 2007–2013).
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Koszt całkowity – 147,5 mln Euro Wydatki publiczne – 118,0 mln Euro Wydatki prywatne – 29,5 mln Euro
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2007–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zasady udzielania wsparcia zawiera rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz.U Nr 78, poz. 470 z późn.zm.) W działaniu nie występuje kryterium wiekowe. Mierniki dotyczą wszystkich beneficjentów i całego okresu wdrażania, nie ma możliwości wyodrębnienia mierników dla osób powyższej 50+.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Upowszechnienie kształcenia ustawicznego dla osób pracujących w wieku 45 lat i więcej – zmiany regulacyjne
<i>Symbol zadania:</i>	2.5
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wprowadzenie zmian prawnych mających na celu ułatwienie dostępu oraz zwiększenie wsparcia publicznego dla inicjatyw szkoleniowych osób pracujących w wieku 45 i więcej lat.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Wprowadzenie zmian w ustawie <i>o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> : 1. umożliwienie pracownikom w wieku 45+ otrzymania z urzędu pracy pomocy na podnoszenie kwalifikacji (skierowanie na szkolenie, sfinansowanie kosztów egzaminów, sfinansowanie studiów podyplomowych, możliwość skorzystania z pożyczki szkoleniowej), 2. wsparcie pracodawców inwestujących w szkolenia pracowników (ułatwienie tworzenia i wykorzystania Funduszu szkoleniowego, ułatwienia w otrzymaniu środków Funduszu Pracy na dofinansowanie szkoleń pracujących, ze szczególnym uwzględnieniem grupy w wieku 45 lat i powyżej).
<i>Mierniki</i>	Projekt nowelizacji ustawy
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu instytucji odpowiedzialnej
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2008 r.
<i>Inne uwagi</i>	Znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy została przyjęta przez Sejm w dniu 19 grudnia 2008 r., opublikowana: Dz. U. Nr 6, poz.33. Zmiany weszły w życie 1 lutego 2009 r. W 2010 r. 601 pracowników w wieku 45+ otrzymało z urzędu pracy pomoc na podnoszenie kwalifikacji (odpowiednio: 295 osób ukończyło szkolenie finansowane ze środków Funduszu Pracy, 132 osobom sfinansowano koszty egzaminów, 173 pracownikom w wieku 45 lat przyznano dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, jedna osoba skorzystała z pożyczki szkoleniowej.) W 2010 r. zrefundowano 10 pracodawcom koszty szkolenia 443 pracowników, w tym 147 pracownikom w wieku 45 lat i powyżej.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Ułatwienie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników, w tym także w wieku 50+
<i>Symbol zadania:</i>	2.6
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest stworzenie elastycznych, ustawowych podstaw prawnych do realizacji obowiązku pracodawcy polegającego na ułatwianiu pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Opracowanie projektu ustawy nowelizującej Kodeks pracy, który m.in. określałby zasady zawierania między stronami stosunku pracy umowy w sprawie podnoszenia przez pracownika kwalifikacji zawodowych, a także wyznaczałby minimalny zakres uprawnień przysługujących pracownikowi podnoszącemu kwalifikacje zawodowe.
<i>Mierniki</i>	Projekt nowelizacji Kodeksu pracy.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu instytucji odpowiedzialnej
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009 – 2010
<i>Inne uwagi</i>	Powyższe zadanie zostało zrealizowane w wyniku uchwalenia – z inicjatywy senackiej – ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o zmianie ustawy Kodeks Pracy oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 105, poz. 655)

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Opracowanie i wdrożenie krajowych ram kwalifikacji (KRK) spójnych z europejskimi ramami kwalifikacji (ERK)
<i>Symbol zadania:</i>	2.7
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest motywowanie obywateli do stałego uczenia się i podnoszenia kwalifikacji poprzez opracowanie nowej klasyfikacji efektów uczenia się, która ma ułatwić mobilność obywateli między instytucjami systemu kształcenia i szkolenia oraz sektorami gospodarki w kraju, a także między systemami edukacji i rynkami pracy w obszarze Unii Europejskiej.
<i>Szczegółowe działania:</i>	lata 2008–2009 r.: Badanie i analiza systemu kwalifikacji w Polsce. Opracowanie modelu KRK. rok 2010 : Odniesienie krajowego systemu kwalifikacji do europejskich ram kwalifikacji za pośrednictwem KRK. lata 2011–2013 r.: Przygotowanie warunków do umieszczenia na nowych świadectwach, dyplomach i dokumentach Europass potwierdzających uzyskane kwalifikacje odniesień do odpowiedniego poziomu ERK. Wdrażanie zmian w krajowym systemie kwalifikacji zgodnych ze standardami KRK.
<i>Mierniki</i>	1. Liczba kwalifikacji zidentyfikowanych w ramach KRK. 2. Liczba kwalifikacji podstawowych dla rynku pracy opisanych według standardów KRK. 3. Liczba specjalistów przygotowanych metodycznie do opisywania kwalifikacji zgodnie ze standardami KRK.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Edukacji Narodowej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W pierwszym okresie realizacji, tj. w latach 2008–2009, zadanie finansowane jest w ramach projektu ujętego w Priorytet III PO Kapitał Ludzki pn. „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji” (planowany budżet zadania – 3,8 mln PLN). Łączna kwota środków przewidzianych w PO KL w Priorytecie III na realizację projektów dotyczących KRK oraz zmian w krajowym systemie kwalifikacji w latach 2008–2013 wynosi 22,3 mln EUR.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008 – 2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie ma charakter bezprecedensowy – Polska nie ma doświadczeń w kompleksowym badaniu całego systemu kwalifikacji, w tym nie stworzono odpowiednio ukierunkowanych instytucji (m.in. Polska nie brała udziału w przeglądzie OECD dot. krajowych systemów kwalifikacji na początku bieżącej dekady). Nie ma także tradycji systematyzowania całego zakresu kwalifikacji w oparciu o klasyfikację efektów uczenia się, tj. niezależnie od miejsca, czasu i sposobu nabywania kwalifikacji. Z tego względu możliwe są zmiany koncepcji realizacji zadania na dalszych etapach.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie
<i>Symbol zadania:</i>	2.8
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wzrost świadomości społecznej odbiorców kampanii w zakresie konieczności uczenia się przez całe życie oraz zmiana postaw społecznych wobec idei uczenia się przez całe życie
<i>Szczegółowe działania:</i>	<p>Cel zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie materiałów promocyjnych dotyczących koncepcji uczenia się przez całe życie. 2. Zrealizowanie serii audycji radiowych, spotów TV. 3. Publikację artykułów sponsorowanych nt. edukacji przedszkolnej i uczenia się przez całe życie. 4. Badania opinii społecznej NT. uczenia się przez całe życie. 5. Realizowanie konkursu na szerzenie dobrych praktyk, stworzenie strony www poświęconej tematyce kampanii.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produkcja minimum 2 spotów telewizyjnych w I części kampanii, minimum 1 spot telewizyjny w II części kampanii. 2. Produkcja minimum 8 spotów radiowych we wszystkich częściach kampanii. 3. Minimum 1200 emisji spotów telewizyjnych we wszystkich częściach kampanii. 4. Minimum 1800 emisji spotów radiowych we wszystkich częściach kampanii. 5. Serie audycji radiowych i telewizyjnych (w sumie minimum 50 audycji). 6. 495 800 sztuk informatora „rok przedszkolaka, jak organizować edukację przedszkolną w nowych formach?”. 7. Minimum 20 artykułów sponsorowanych w prasie i w Internecie. 8. strona www, która zostanie utrzymana przez minimum 5 lat od zakończenia projektu ze środków MEN. 9. 3 raporty dotyczące świadomości społecznej oraz analiza postaw społecznych w odniesieniu do problematyki uczenia się przez całe życie , opracowane w wyniku badań opinii społecznej.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Edukacji Narodowej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	25,8 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: kwiecień 2008 r. – marzec 2012 r.
<i>Inne uwagi</i>	Projekt PO KL w ramach poddziałania 3.4.2

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Wspieranie kształcenia ustawicznego osób w wieku 50+
<i>Symbol zadania:</i>	2.9
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest rozwój formalnego kształcenia ustawicznego kierowanego do osób dorosłych (w tym do osób w wieku 50+).
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programy formalnego kształcenia ustawicznego skierowane do osób dorosłych (w tym do osób po 50. roku życia), które chciałyby podwyższyć swoje wykształcenie i kwalifikacje ogólne i zawodowe. 2. Kampanie informacyjne w zakresie formalnego kształcenia ustawicznego, w tym w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy. 3. Programy formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny (egzaminacje zewnętrzne, potwierdzanie posiadanych kwalifikacji). 4. Wsparcie dla szkół dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego w zakresie kształcenia formalnego. 5. Usługi doradcze w zakresie wyboru ścieżki kształcenia formalnego, w kontekście potrzeb regionalnego rynku prac.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób w wieku 55-64 lat, które otrzymały wsparcie w ramach projektów na rzecz rozwoju wykształcenia i kompetencji w PO KL.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Urzędy Marszałkowskie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy pełniące funkcje IP/IP2 w ramach komponentu regionalnego PO KL
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżet poszczególnych zadań zostały wyszczególnione w Załączniku pn. Zadanie realizowane przez regiony w ramach PO KL
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w ramach Priorytetu IX PO KL „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach” (Działanie 9.3), przy wykorzystaniu doświadczeń zdobytych w ramach IW EQUAL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Wsparcie na rzecz osób zatrudnionych w wieku 50+
<i>Symbol zadania:</i>	2.10
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest pomoc na rzecz osób w wieku 50+ służąca utrzymaniu ich na rynku pracy, m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia skierowane do osób zatrudnionych posiadających niskie kwalifikacjach lub innych zatrudnionych osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych. 2. Ogólne i specjalistyczne szkolenia kierowane do pracowników przedsiębiorstw, m.in. w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, organizacji pracy, wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych. 3. Szkolenia przekwalifikujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych dla pracowników przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne. 4. Usługi doradcze dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP), w tym dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
<i>Mierniki</i>	Liczba pracujących osób dorosłych powyżej 50. roku życia, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych realizowanych w PO KL. Wartość docelowa: 40 000.
<i>Institucja odpowiedzialna:</i>	Urzędy Marszałkowskie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy pełniące funkcje IP/IP2 w ramach komponentu regionalnego PO KL.
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżety poszczególnych zadań zostały wyszczególnione w Załączniku pn. Zadanie realizowane przez regiony w ramach PO KL.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w ramach Priorytetu VIII PO KL Regionalne kadry gospodarki (Działanie 8.1), przy wykorzystaniu doświadczeń zdobytych w ramach IW EQUAL.

Karty zadaniowe dla Celu 3
„Zmniejszenie kosztów pracy związanych z zatrudnieniem
pracowników po 50-tym roku życia”

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Zwolnienie pracodawców z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników w wieku okołomerytalnym
<i>Symbol zadania:</i>	3.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zmniejszenie kosztów pracy związanych z zatrudnieniem lub utrzymaniem w zatrudnieniu pracowników zbliżających się do wieku emerytalnego, związanych z obowiązkiem opłacania składek na FP i FGŚP
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wprowadzających zwolnienie pracodawców ze składek na FP za pracowników w wieku 55 i więcej lat (kobiety) oraz 60 i więcej lat (mężczyźni) oraz okresowe, roczne zwolnienie z ww. składek za zatrudnianych bezrobotnych w wieku 50 i więcej lat. 2. Zmiany przepisów ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych wprowadzających zwolnienie jak wyżej ze składek na FGŚP.
<i>Mierniki</i>	Projekt nowelizacji
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Zwolnienie pracodawców z opłacania składek spowoduje zmniejszenie przychodów Funduszu Pracy w wysokości ok. 800 mln PLN i FGŚP w wysokości ok. 33 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2008 r.
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie zostało wykonane: znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy została przyjęta przez Sejm w dniu 19 grudnia 2008 r., opublikowana: Dz. U. Nr 6, poz.33 Zmiany weszły w życie od 1 lipca 2009 r.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Zmniejszenie liczby dni choroby, za które pracodawca płaci wynagrodzenie za czas choroby w przypadku pracowników w wieku 50 i więcej lat
<i>Symbol zadania:</i>	3.2
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wprowadzenie zmian do ustawy – Kodeks Pracy, które będą skutkowały obniżeniem kosztów pracy związanych z finansowaniem choroby pracowników przez pracodawców, poprzez zmniejszenie z 33 do 14 liczby dni choroby, za które wynagrodzenie opłaca pracodawca.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Zmiany ustawy – Kodeks Pracy
<i>Mierniki</i>	1. Szacunkowa kwota wydatków funduszu chorobowego z tytułu przejścia finansowania od 15 dnia niezdolności do pracy (w roku kalendarzowym) absencji chorobowej pracowników w wieku 50 lat i więcej. 2. Projekt nowelizacji.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Zmiany skutkować będą zwiększeniem wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2008 r.
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie zostało wykonane: znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy została przyjęta przez Sejm w dniu 19 grudnia 2008 r., opublikowana: Dz. U. Nr 6, poz.33 Zmiany weszły w życie 1 lutego 2009 r.

Karty zadaniowe dla Celu 4
„Aktywizacja bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym
roku życia”

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Upowszechnienie programów rynku pracy dla osób w wieku 45 i więcej lat
<i>Symbol zadania:</i>	4.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zwiększenie zasięgu programów rynku pracy dla osób powyżej 45 roku życia, tak by obejmowały one nie tylko osoby bezrobotne, ale także poszukujące pracy, zagrożone utratą pracy oraz bierne zawodowo.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym zmiana definicji osoby mogącej ubiegać się o pomoc w PUP. 2. Utworzenie rezerwy Funduszu Pracy na dodatkowe programy aktywizacji osób w wieku 45 i więcej lat.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Liczba osób objętych programem. 4. Kwota udzielonego wsparcia z Funduszu Pracy.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	2009 r. – 60 mln PLN 2010 r.– 111,2 mln PLN 2011 r. – 20 mln PLN
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 10.03.2009 r. – 31.12.2011 r.
<i>Inne uwagi</i>	Zmiany przepisów w tym zakresie weszły w życie w 2009 r.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku 50 i więcej lat – zmiany regulacyjne
<i>Symbol zadania:</i>	4.2
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zwiększenie dostępności i poszerzenie oferty edukacyjnej w ramach programów rynku pracy, z uwzględnieniem potrzeb osób bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku 50 lat i więcej.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Wprowadzenie zmian w ustawie <i>o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> : 1. zwiększenie dostępu do usług i instrumentów rynku pracy mających na celu podnoszenie kwalifikacji dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym w wieku 50 lat i więcej, 2. wprowadzenie nowego programu aktywizacji, łączącego naukę z pracą. Przygotowanie i wdrożenie rozporządzenia określającego warunki realizacji nowego programu aktywizacji łączącego naukę z pracą.
<i>Mierniki</i>	1. Projekt nowelizacji ustawy. 2. Projekt rozporządzenia.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu instytucji odpowiedzialnej
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008–2009
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie 1) zostało wykonane: znowelizowana ustawa <i>o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> została przyjęta przez Sejm w dniu 19 grudnia 2008 r., opublikowana: Dz. U. Nr 6, poz.33, weszła w życie 1 lutego 2009 r. Zadanie 2) zostało wykonane: rozporządzenie z dnia 7 kwietnia 2009 roku w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. Nr 61, poz. 502). Na przestrzeni ostatnich pięciu lat o prawie 17 000 wzrosła liczba przeszkolonych przez urzędy pracy bezrobotnych powyżej 45 r. życia co stanowi wzrost o ponad 74%. Ponad dwa razy więcej osób z tej grupy wiekowej zostało przeszkolonych w roku 2010 w porównaniu z 2006 r.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Budowanie indywidualnych planów działania dla osób w wieku 45+
<i>Symbol zadania:</i>	4.3
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wsparcie osób w wieku 45 i więcej lat, które poszukują pracy poprzez budowanie dostosowanych do ich potrzeb indywidualnych planów działania.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie metodologii tworzenia indywidualnych planów działania. 2. Przeprowadzenie szkolenia grupy doradców zawodowych z centrów informacji i planowania kariery zawodowej WUP w zakresie tworzenia indywidualnych planów działania.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzona metodologia tworzenia indywidualnych planów działania. 2. Liczba przeszkolonych doradców zawodowych. 32 pracowników publicznych służb zatrudnienia (PSZ) realizujących indywidualne plany działania (IPD), w tym: 16 doradców zawodowych.
<i>Institucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	80 tys. PLN ze środków Funduszu Pracy
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2010 r.
<i>Inne uwagi</i>	<p>Dodatkowo wydano i rozesłano do powiatowych urzędów pracy publikację pt. „Indywidualny Plan Działania. Podręcznik metodyczny”.</p> <p>Szkolenie przeprowadzone w dniach 18–20 października 2010 r., w którym wzięło udział 32 pracowników PSZ realizujących IPD (w tym: 16 doradców zawodowych, 8 pośredników pracy, 4 liderów klubów pracy, 4 specjalistów ds. rozwoju zawodowego) pozwoliło ocenić model i metodologię tworzenia IPD zawartą w ww. podręczniku.</p> <p>Budżet zrealizowanego zadania jest znacząco niższy od planowanego ze względu na wykorzystanie bazy własnej MPiPS).</p> <p>We wrześniu 2011 r. zostanie przeprowadzony sondaż dotyczący realizacji IPD w powiatowych urzędach pracy. Jednym z rezultatów tego sondażu będzie ocena wdrożenia modelu realizacji IPD zawartego w ww. podręczniku.</p>

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Spółdzielczość socjalna na rzecz aktywizacji osób po 50 roku życia
<i>Symbol zadania:</i>	4.4
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zwiększenie liczby grup założycielskich spółdzielni socjalnych oraz udzielenie wsparcia osobom po 50-tym roku życia, należącym lub pracującym w już istniejących spółdzielniach socjalnych, poprzez sieć Ośrodków Wsparcia Spółdzielni Socjalnych (OWSS), tworzoną w ramach programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Wspieranie rozwoju spółdzielczości socjalnej”, a w latach 2011 i 2012 poprzez podmioty wyłonione w ramach <i>Komponentu regionalnego</i> w Priorytecie IV <i>Rozwój przedsiębiorczości społecznej</i> PO FIO.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie sieci OWSS, powstających w wyniku inicjatywy programowej MPiPS „Wspieranie rozwoju spółdzielczości socjalnej”, udzielających wsparcia grupom założycielskim oraz istniejącym spółdzielniom socjalnym, z uwzględnieniem grupy osób po 50-tym roku życia. 2. Kontynuacja wsparcia podmiotów, które uczestniczyły w ww. programie w ramach <i>Komponentu regionalnego</i> w Priorytecie IV <i>Rozwój przedsiębiorczości społecznej</i> PO FIO w latach 2011–2012.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób po 50-tym roku życia należących lub pracujących w spółdzielniach socjalnych, które otrzymały wsparcie ze strony podmiotów, które zostały wyłonione w ramach <i>Komponentu regionalnego</i> w Priorytecie IV <i>Rozwój przedsiębiorczości społecznej</i> PO FIO w latach 2011–2012.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Do roku 2010 – środki budżetowe w części 44. Zabezpieczenie społeczne, przeznaczone na realizację programu „Wspieranie rozwoju spółdzielczości socjalnej”, w zależności od wielkości ustalonej w budżecie. W latach 2011 i 2012 – 2,5 mln PLN w ramach <i>Komponentu regionalnego</i> w Priorytecie IV <i>Rozwój przedsiębiorczości społecznej</i> PO FIO w latach 2011–2012.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: do roku 2010 – program „Wspieranie rozwoju spółdzielczości socjalnej”, w latach 2011 i 2012 – <i>Komponent regionalny</i> w Priorytecie IV <i>Rozwój przedsiębiorczości społecznej</i> PO FIO.
<i>Inne uwagi</i>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Wspieranie lokalnych inicjatyw uwzględniających stosowanie aktywnych form pomocy społecznej wobec osób bezrobotnych w wieku po 50-tym roku życia
<i>Symbol zadania:</i>	4.5
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wykorzystanie aktywnych form pomocy społecznej: usług reintegracji społecznej i zawodowej świadczonych przez centra i kluby integracji społecznej, w tym indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego oraz lokalnych programów prac społecznie użytecznych oraz robot publicznych przez samorządy gminne.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej samorządowych przedsięwzięć w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu społecznemu”, poprzez wybieranie najefektywniejszych projektów zgłaszanych w rocznych konkursach do dofinansowania. 2. Promowanie <i>dobrych praktyk</i> samorządów gminnych wykorzystujących aktywne formy pomocy społecznej w przedsięwzięciach ukierunkowanych na rozwój budownictwa socjalnego.
<i>Mierniki</i>	Liczba inicjatyw podjętych przez samorząd gminny.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Środki budżetowe w części 44. Zabezpieczenie społeczne, przeznaczone na realizację programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej – w zależności od wielkości ustalonej w budżecie. Fundusz Pracy – środki zgodnie z obowiązującymi przepisami.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: Realizacja w okresie 2010 r. – 2011 r. zgodnie z harmonogramem programu zatwierdzanym co roku przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej
<i>Inne uwagi</i>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Działania na rzecz integracji społecznej osób w wieku 50+
<i>Symbol zadania:</i>	4.6
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest podniesienie poziomu integracji społecznej oraz przywrócenie na rynek pracy osób w wieku 50+ zagrożonych wykluczeniem społecznym.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia przez osoby w wieku 50+, m.in. poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia oraz zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy. 2. Usługi o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym, wspierające mobilność osób starszych na rynku pracy.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 55-64 lat, które otrzymały wsparcie w ramach projektów PO KL.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Urzędy Marszałkowskie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy pełniące funkcje IP/IP2 w ramach komponentu regionalnego PO KL
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżety poszczególnych zadań zostały wyszczególnione w Załączniku pn. Zadanie realizowane przez regiony w ramach PO KL.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w ramach Priorytetu VII PO KL Promocja integracji społecznej (Działanie 7.1), przy wykorzystaniu doświadczeń zdobytych w ramach IW EQUAL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Przeciwdziałanie wykluczeniu osób w wieku 50+ i wzmacnianie sektora ekonomii społecznej.
<i>Symbol zadania:</i>	4.7
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest integracja osób w wieku 50+ na rynku pracy.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój usług społecznych wspierających osoby w wieku 50+ w przezwyciężaniu indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy. 2. Kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób w wieku 50+ zagrożonych wykluczeniem społecznym. 3. Poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne lub zawodowe, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej osób w wieku 50+. 4. Promocja i wsparcie wolontariatu, w zakresie integracji osób w wieku 50+ wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. 5. Staże i zatrudnienie subsydiowane osób w wieku 50+ zagrożonych wykluczeniem społecznym.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 55-64 lat, które otrzymały wsparcie w ramach projektów PO KL.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Urzędy Marszałkowskie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy pełniące funkcje IP/IP2 w ramach komponentu regionalnego PO KL.
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżety poszczególnych zadań zostały wyszczególnione w Załączniku pn. Zadanie realizowane przez regiony w ramach PO KL.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w ramach Priorytetu VII PO KL Promocja integracji społecznej (Działanie 7.2), przy wykorzystaniu doświadczeń zdobytych w ramach IW EQUAL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Aktywizacja ludzi starszych, integracja międzypokoleniowa
<i>Symbol zadania:</i>	4.8
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest aktywizowanie ludzi starszych i rozwijanie solidarności międzypokoleniowej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie działań z zakresu rozwijania form uczestnictwa ludzi starszych w środowisku lokalnym. 2. Finansowanie działań z zakresu wzmocnienia podmiotowości społecznej ludzi starszych w środowisku lokalnym. 3. Finansowanie działań integrujących seniorów i młodych.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba projektów dofinansowanych w ramach obszaru 6 Priorytetu III. 2. Liczba beneficjentów ostatecznych objętych działaniami w ramach obszaru 6 Priorytetu III.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Na realizację Priorytetu III, w ramach zapisanej w dokumentach PO FIO 2009–2013 alokacji, przewidziano 18,6 mln PLN rocznie. Ostateczna kwota dofinansowania projektów w ramach Obszaru 6 Aktywizacja ludzi starszych, integracja międzypokoleniowa w Priorytecie III wynikać będzie z liczby złożonych wniosków i punktacji otrzymanej w trakcie procedury konkursowej.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	W ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2009 – 2013 planuje się wsparcie inicjatyw obywatelskich zgłaszanych przez sektor pozarządowy. W PO FIO przewidziano realizację pięciu Priorytetów: Priorytet I. Aktywni, świadomi obywatele, aktywne wspólnoty lokalne. Priorytet II. Sprawne organizacje pozarządowe w dobrym państwie. Priorytet III. Integracja i aktywizacja społeczna. Zabezpieczenie społeczne. Priorytet IV. Rozwój przedsiębiorczości społecznej. Priorytet V. Pomoc techniczna.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Aktywizacja zawodowa osób w wieku powyżej 50 lat
<i>Symbol zadania:</i>	4.9
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest udzielenie kompleksowej pomocy osobom w wieku 50+ prowadzącej do przywrócenia ich na rynek pracy.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, w tym zastosowanie Indywidualnych Planów Działań (IPD) jako kompleksowej metody diagnozowania potencjału zawodowego osób w wieku 50+. 2. Organizacja warsztatów aktywnego poszukiwania pracy oraz szkoleń z zakresu autoprezentacji i swobodnego poruszania się po rynku pracy. 3. Poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne i prawne oraz usługi informacyjno–doradcze dla osób pragnących powrócić na rynek pracy. 4. Szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych osób w wieku 50+. 5. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. 6. Subsydowanie zatrudnienia, w tym zwłaszcza w sektorze MSP, a także w organizacjach pozarządowych oraz spółdzielniach socjalnych, połączone z zajęciami reintegracji zawodowej i społecznej. 7. Wspieranie wolontariatu jako etapu przygotowującego do podjęcia zatrudnienia. 8. Wspieranie mobilności geograficznej i zawodowej osób w wieku 50+. 9. Wsparcie doradczo szkoleniowe prowadzące do adaptacji pracownika w miejscu pracy. 10. Organizacja kampanii promocyjnych i akcji informacyjnych kierowanych do pracodawców i pracowników, zachęcająca do podejmowania zatrudnienia przez osoby w wieku 50+.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób, które zakończyły udział w projektach PO KL na rzecz aktywizacji zawodowej w wieku 50-64 lat. Wartość docelowa 90 000 osób
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Urzędy Marszałkowskie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy pełniące funkcje IP/IP2 w ramach komponentu regionalnego PO KL.
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżety poszczególnych zadań zostały wyszczególnione w Załączniku pn. Zadanie realizowane przez regiony w ramach PO KL
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w ramach Priorytetu VI PO KL Rynek pracy otwarty dla wszystkich (Działanie 6.1,6.3), przy wykorzystaniu doświadczeń zdobytych w ramach IW EQUAL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Promocja przedsiębiorczości wśród osób w wieku 45 i więcej lat
<i>Symbol zadania:</i>	4.10
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest upowszechnianie postaw przedsiębiorczych wśród osób w wieku 50+.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie zachęt do podejmowania własnej działalności gospodarczej, w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej (m.in. poprzez szkolenia, doradztwo, wsparcie finansowe na rozwój przedsiębiorczości oraz wsparcie pomostowe w okresie 1 roku od założenia działalności). 2. Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez kampanie promocyjno-informacyjne oraz upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.
<i>Mierniki</i>	Liczba osób w wieku 50-64 lata, które w ramach PO KL otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wartość docelowa: 10 500.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Urzędy Marszałkowskie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy pełniące funkcje IP/IP2 w ramach komponentu regionalnego PO KL.
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Budżety poszczególnych zadań zostały wyszczególnione w Załączniku pn. Zadanie realizowane przez regiony w ramach PO KL.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w ramach Priorytetu VI PO KL Rynek pracy otwarty dla wszystkich (Działanie 6.2), przy wykorzystaniu doświadczeń zdobytych w ramach IW EQUAL.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Finansowanie/dofinansowanie realizacji programów specjalnych dedykowanych osobom bezrobotnym z grupy 50+
<i>Symbol zadania:</i>	4.11
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	<p>Środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej stanowią źródło finansowania/dofinansowania działań realizowanych w ramach programów specjalnych do 31 grudnia 2012 r. W 2012 r. programy specjalne zgłoszone w ramach konkursu powinny być skierowane m.in. do grupy osób w wieku powyżej 50 roku życia.</p> <p>Ideą programów specjalnych jest umożliwienie powiatowym urządzą pracy elastycznego reagowania na potrzeby klienta, wymagającego niestandardowego wsparcia w procesie aktywizacji.</p> <p>Programy specjalne przewidują rozwiązania, umożliwiające aktywizację bezrobotnych i innych uprawnionych osób, potrzebujących specyficznej pomocy w doprowadzeniu do podjęcia pracy. Podstawowym warunkiem, aby uznać, iż program przygotowany przez urząd pracy posiada znamiona programu specjalnego, jest zastosowanie wobec wszystkich jego uczestników zarówno usług i instrumentów rynku pracy, jak również specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, które mają stanowić element niezbędny do przezwyciężenia barier, utrudniających aktywizację osób bezrobotnych lub do utrzymania miejsc pracy.</p> <p>Przy rozpatrywaniu wniosków pod uwagę brana będzie adekwatność zaproponowanych działań do potrzeb grupy docelowej i możliwości lokalnego rynku pracy. Zaplanowanie wysokoefektywnych instrumentów w programach specjalnych, powinno znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnionych potrzebach lokalnego rynku pracy.</p>
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastosowanie w miarę potrzeb grupy docelowej ustawowych instrumentów rynku pracy. 2. Zastosowanie w miarę potrzeb grupy docelowej ustawowych usług rynku pracy. 3. Zastosowanie wobec grupy docelowej specyficznych elementów wspierających zatrudnienie. 4. Powyższe działania muszą łączyć się w ramach programu specjalnego (instrument rynku pracy + usługa rynku pracy + element specyficzny)
<i>Mierniki</i>	<p>Mierniki efektywności poszczególnych programów specjalnych są określane indywidualnie dla każdego programu przez wnioskujący o dofinansowanie organ zatrudnienia i zależą od spektrum działań, jakie zostaną zaproponowane w ramach programu.</p> <p>Podstawowym miernikiem sukcesu realizacji ogółu programów specjalnych z punktu widzenia MPiPS będzie procent zaktywizowanych uczestników.</p>
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Planuje się kwotę 60 mln PLN z rezerwy Funduszu Pracy, na realizację programów specjalnych dla osób z grupy 50+.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: do końca 2012 r.
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie realizowane w całości ze środków rezerwy Funduszu Pracy, pozostającej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej

Karty zadaniowe dla Celu 5
„Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych”

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Stabilne ramy prawne
<i>Symbol zadania:</i>	5.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest poprawa spójności i likwidacja barier prawnych utrudniających zatrudnianiem osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem osób 45+.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza obecnie obowiązujących przepisów prawnych z zakresu zatrudniania osób niepełnosprawnych a także aktywizacji zawodowej i podnoszenia kwalifikacji (w tym zebranie opinii ekspertów, organizacji pozarządowych i pracodawców). 2. Uproszczenie procedur udzielania wsparcia ze środków publicznych: <ol style="list-style-type: none"> a. pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne, b. osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, c. niepełnosprawnym rolnikom, d. rolnikom odprowadzającym składki za niepełnosprawnych domowników. 3. Wprowadzenie przepisów dotyczących równego traktowanie pracodawców na otwartym i chronionym rynku pracy w zakresie dofinansowania do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych.
<i>Mierniki</i>	Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (art.26a ust. 1)
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu instytucji odpowiedzialnej.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2010
<i>Inne uwagi</i>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Zmiany systemu świadczeń dla osób niepełnosprawnych
<i>Symbol zadania:</i>	5.2
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych m.in. poprzez ograniczenie czynników zniechęcających osoby niepełnosprawne do podejmowania pracy.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Zniesienie limitów zarobkowych dla osób pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy w celu zwiększenia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.
<i>Mierniki</i>	Zmiany przepisów prawnych
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu instytucji odpowiedzialnej.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2013 – 2014
<i>Inne uwagi</i>	W dniu 17 października 2008 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, która realizował powyższe zadanie. W dniu 29 października 2008 r. Prezydent zgłosił weto do tej ustawy. Na posiedzeniu Sejmu w dniu 19 grudnia 2008 r. weto Prezydenta zostało przyjęte.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Aktywizacja i integracja zawodowa osób niepełnosprawnych
<i>Symbol zadania:</i>	5.3
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Zwiększenie możliwości wejścia osób niepełnosprawnych na rynek pracy.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Zaangażowanie organizacji pozarządowych w świadczenie usług dla osób niepełnosprawnych – <i>jako elementu wspierającego działanie służb publicznych</i> – w zakresie doradztwa zawodowego i usług wsparcia, które zapewniają wszechstronne i indywidualne podejście do osób niepełnosprawnych, łącznie z takimi elementami, jak doradztwo finansowe, szkolenie w zakresie ubiegania się o pracę, itp., finansowanych ze środków publicznych (PFRON, EFS). Opracowanie i realizacja programów – <i>współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego</i> – wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych, które mają znaczne trudności z wejściem na rynek pracy. Zachęcanie pracodawców służb publicznych do zatrudniania osób niepełnosprawnych poprzez szkolenia skierowane do szczebla kierowniczego tych instytucji.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji prowadzących poradnictwo i doradztwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych w ramach zadań zleczanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (wartość docelowa: 7). 2. Liczba osób niepełnosprawnych, ze szczególnymi schorzeniami uczestniczących w realizacji programów w ramach PO KL Priorytet I – <i>Zatrudnienie i integracja społeczna</i>, działanie 1.3 <i>Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej</i>, poddziałanie 1.3.6.– <i>Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych</i> (wartość docelowa: 250). 3. Liczba pracowników służb publicznych uczestniczących w szkoleniach promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych w instytucjach publicznych (wartość docelowa: 80).
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	<p>W ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ujętych w planie finansowym, na zlecenie zadań organizacjom pozarządowym przeznaczono:</p> <p>na rok 2009 – 145,9 mln PLN, na rok 2010 – 105 mln PLN, na rok 2011 – 125 mln PLN (przewidywane wykonanie), na rok 2012 – 170 mln PLN (prognoza) na rok 2013 – 189,6 mln PLN (prognoza).</p> <p>W ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ujętych w planie finansowym na rok 2009 na realizację programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego przeznaczono:</p> <p>na rok 2009 – 42,2 mln PLN, na rok 2010 – 47,2 mln PLN, na rok 2011 – 53,2 mln PLN (przewidywane wykonanie), na rok 2012 – 90,1 mln PLN (plan), na rok 2013 – 69,8 mln PLN (prognoza).</p> <p>W ramach środków będących w dyspozycji MPiPS, na lata 2012-2013, zaplanowano 15 tys. PLN.</p>
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2012–2013
<i>Inne uwagi</i>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Promocja zatrudniania osób niepełnosprawnych
<i>Symbol zadania:</i>	5.4
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest budowanie pozytywnych społecznych postaw wobec zatrudniania i aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Zorganizowanie konferencji promującej standardy Społecznej Odpowiedzialności Biznesu w środowisku pracodawców, w tym zatrudniających osoby niepełnosprawne. Objęcie przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych patronatem Konkursu dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie "Lodołamacze" promującego firmy, przedsiębiorców i osoby prywatne, które wybitnie angażujące się w rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych, zwłaszcza w zakresie rehabilitacji zawodowej. Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań w zakresie promowania zatrudniania osób niepełnosprawnych.
<i>Mierniki</i>	Liczba uczestników konferencji (wartość docelowa 70). Liczba organizacji realizujących zadania promujące zatrudnianie osób niepełnosprawnych (10 organizacji).
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Środki MPiPS: 10 tys. PLN w 2012 – 2013. Środki PFRON w ramach zadań zleczanych organizacjom pozarządowym i w ramach programów celowych.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2012 – 2013
<i>Inne uwagi</i>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych
<i>Symbol zadania:</i>	5.5
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest ograniczanie wykluczania społecznego osób niepełnosprawnych w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2009 – 2013.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych. 2. Finansowanie działań na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba beneficjentów ostatecznych objętych działaniami w ramach obszaru 8 Priorytetu III. 2. Liczba projektów dofinansowanych w ramach obszaru 8 Priorytetu III.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	<p>Integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych to 8 obszar wsparcia w Priorytecie III Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Integracja i aktywizacja społeczna. Zabezpieczenie społeczne.</p> <p>Na realizację Priorytetu III, w ramach zapisanej w FIO alokacji, przewidziano 18,6 mln PLN rocznie. Kwota dofinansowania projektów w ramach obszaru wsparcia <i>Integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych</i> zależeć będzie z jednej strony od liczby złożonych w konkursie projektów, z drugiej zaś od oceny, jaką uzyskają one w trakcie procedury konkursowej. Trudno przewidzieć kwotę środków, jaka zostanie przeznaczona na realizację projektów w ramach ww. obszaru.</p>
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009–2013
<i>Inne uwagi</i>	<p>W ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2009 – 2013 planuje się wsparcie inicjatyw obywatelskich zgłaszanych przez sektor pozarządowy. W PO FIO przewidziano realizację pięciu Priorytetów:</p> <p>Priorytet I. Aktywni, świadomi obywatele, aktywne wspólnoty lokalne.</p> <p>Priorytet II. Sprawne organizacje pozarządowe w dobrym państwie.</p> <p>Priorytet III. Integracja i aktywizacja społeczna. Zabezpieczenie społeczne.</p> <p>Priorytet IV. Rozwój przedsiębiorczości społecznej.</p> <p>Priorytet V. Pomoc techniczna.</p>

Karty zadaniowe dla Celu 6
**„Zwiększenie możliwości zatrudnienia kobiet przez rozwój usług
pozwalających na godzenie pracy i życia rodzinnego”**

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Umożliwienie finansowania przedszkoli przyzakładowych z zakładowych funduszy świadczeń socjalnych
<i>Symbol zadania:</i>	6.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest umożliwienie finansowania przedszkoli przyzakładowych z zakładowych funduszy świadczeń socjalnych poprzez zmiany w obowiązujących przepisach prawnych.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Zmiana ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
<i>Mierniki</i>	Zmiany przepisów prawnych.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu MPiPS
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2008 r.
<i>Inne uwagi</i>	Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 237, poz. 1654), która weszła w życie 1 stycznia 2009 r.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Dalsze uelastycznianie przepisów prawa pracy dotyczących organizowania procesu pracy.
<i>Symbol zadania:</i>	6.2
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest umożliwienie pracownikom łączenia obowiązków zawodowych z pełnieniem funkcji rodzinnych oraz organizowania procesu pracy w dostosowaniu do indywidualnych potrzeb pracownika, w tym także w wieku 50+.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Opracowanie projektu ustawy nowelizującej Kodeks pracy w części dotyczącej czasu pracy.
<i>Mierniki</i>	Projekt ustawy nowelizującej Kodeks pracy.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	W ramach budżetu MPiPS
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2009 – 2010
<i>Inne uwagi</i>	Realizację tego zadania należy traktować warunkowo. Zakłada się bowiem, że zmiany w przepisach Kodeksu pracy o czasie pracy powinny być wprowadzane w terminie i zakresie uzgodnionym z partnerami społecznymi na forum Zespołu Prawa Pracy i Układów Zbiorowych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Tworzenie ośrodków opieki nad dziećmi w miejscu pracy oraz rozwijanie alternatywnych form opieki nad dziećmi
<i>Symbol zadania:</i>	6.3
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wdrażanie i upowszechnianie rozwiązań służących godzeniu życia zawodowego i rodzinnego w tym m. in. poprzez: pilotażową realizację kompleksowych programów powrotu do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci, sprzyjających godzeniu życia zawodowego i rodzinnego, tworzenie ośrodków opieki nad dziećmi w miejscu pracy oraz rozwijanie alternatywnych form opieki nad dziećmi (w tym m. in. usług opiekuńczych świadczonych w warunkach domowych).
<i>Szczegółowe działania:</i>	Pilotażowa realizacja kompleksowych programów powrotu do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci, sprzyjających godzeniu życia zawodowego i rodzinnego. Tworzenie ośrodków opieki nad dziećmi w miejscu pracy oraz rozwijanie alternatywnych form opieki nad dziećmi (w tym np. usług opiekuńczych świadczonych w warunkach domowych).
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba pilotażowych programów powrotu do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci. 2. Liczba ośrodków opieki nad dziećmi w miejscu pracy. 3. Liczba osób korzystających z opieki nad dziećmi w ramach stworzonych ośrodków. 4. Liczba alternatywnych form opieki nad dziećmi.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Projekty realizowane w trybie konkursowym w ramach PO KL, Poddziałanie 1.3.2 <i>Projekty na rzecz promocji równych szans kobiet i mężczyzn oraz godzenia życia zawodowego i rodzinnego</i>, całkowity budżet 52,5 mln PLN.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: lata 2008–2013
<i>Inne uwagi</i>	Projekty są realizowane w trybie konkursowym na terenie całej Polski.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Uproszczenie przepisów dotyczących tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego oraz wspieranie rozbudowy sieci przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego.
<i>Symbol zadania:</i>	6.4
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest uproszczenie przepisów dotyczących zakładania innych form wychowania przedszkolnego, które wynika z systemowej koncepcji upowszechnienia wychowania przedszkolnego. Została ona oparta na wdrożonych i sprawdzonych w innych krajach europejskich rozwiązaniach z zakresu tzw. polityki małego dziecka. Uproszczenie przedmiotowych przepisów oraz umożliwienie dofinansowania gmin z budżetu państwa spowoduje rozwój sieci placówek wychowania przedszkolnego tj. przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym.
<i>Szczegółowe działania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie i implementacja ustawy z 7 września 2007 r. <i>o zmianie ustawy o systemie oświaty</i> (Dz. U. Nr 181, poz. 1292), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. <i>w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania</i> (Dz. U. Nr 7, poz.38) wraz z jego nowelizacją z dnia 13 czerwca 2008 r. (Dz. U. Nr 104, poz. 667). 2. Przygotowanie i implementacja ustawy z dnia 19 marca 2009 r. <i>o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw</i> (Dz. U. Nr 56, poz. 458), która umożliwiła odbycie rocznego przygotowania przedszkolnego w trzech (obecnie w dwóch) miejscach tj. w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. Od dnia 1 września 2009 r. dzieci w wieku 5 lat mają prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego. Od dnia 1 września 2011 r. powyższe prawo zostanie przekształcone w obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego. 3. Przygotowanie i implementacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. <i>w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania</i> (Dz. U. Nr 83, poz. 693), które określa m. in. minimalny dzienny i tygodniowy wymiar godzin zajęć, w ramach których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego. 4. Przygotowanie i implementacja ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. <i>o zmianie ustawy o systemie oświaty</i> (Dz. U. Nr 148, poz. 991), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. <i>w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania</i> (Dz. U. Nr 161, poz. 1080). 5. Przygotowanie i implementacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania, zwiększającego minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć świadczonego nauczania, wychowania i opieki w innych formach wychowania przedszkolnego. Zmiana powoduje, że niezależnie od miejsca realizacji wychowania przedszkolnego wszystkie dzieci mają zapewnione równe szanse edukacyjne (wcześniej obowiązywał mniejszy wymiar godzin w innych formach wychowania przedszkolnego, niż w tradycyjnym przedszkolu).
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych innych form wychowania przedszkolnego (punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego) oraz przedszkoli. 2. Wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego w poszczególnych kategoriach wiekowych.
<i>Institucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Edukacji Narodowej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Zadanie będzie realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz z wyko-rzystaniem środków w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL „Zmniejszenie nierówności w

	<p>stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej”.</p> <p>Ponadto przewiduje się wsparcie finansowe gmin z budżetu państwa w realizacji zadań z zakresu wychowania przedszkolnego.</p>
<p><i>Okres realizacji działania:</i></p>	<p>Planowany okres realizacji zadania: lata 2007–2016 (w przypadku pojawienia się potrzeb w zakresie dalszych zmian prawa oświatowego także dłużej).</p>
<p><i>Inne uwagi</i></p>	

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Tworzenie instytucjonalnych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
<i>Symbol zadania:</i>	6.5
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Wdrażanie i upowszechnianie instytucjonalnych rozwiązań w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 umożliwiającymi godzenie życia zawodowego i rodzinnego.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Celem zadania jest umożliwienie rodzicom i opiekunom dzieci podjęcia aktywności zawodowej (m.in. szybszy powrót kobiet na rynek pracy) oraz spowolnienie procesu dezaktywizacji zawodowej osób starszych sprawujących opiekę nad małymi dziećmi, poprzez tworzenie instytucjonalnych form opieki nad dziećmi (żłobki, kluby dziecięce, nianie, opiekunowie dzienni) na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) oraz resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH”.
<i>Mierniki</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba instytucji oraz liczba miejsc opieki nad małymi dziećmi (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie), które otrzymały dotację w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH”. 2. Liczba składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne opłaconych za nianie.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowany budżet: W latach 2011-2012 – 80 mln PLN w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH” oraz 22 mln PLN na składki za nianie. 2. Budżet zrealizowanego zadania: W 2011 r. – 18,4 mln PLN (środki przekazane z Ministerstwa Finansów na dotacje dla gmin, których projekty zostały zakwalifikowane do Programu).
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2011 r. – 2012 r.
<i>Inne uwagi</i>	Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH” jest realizowany w trybie konkursowym na terenie całej Polski.

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

Nazwa zadania:	Wspieranie rozwiązań na rzecz godzeniu życia zawodowego i rodzinnego
Symbol zadania:	6.6
Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)	Ogólnym celem zadania jest wdrażanie i upowszechnianie rozwiązań służących godzeniu życia zawodowego i rodzinnego oraz wspierających powrót do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci poprzez wsparcie tworzenia i funkcjonowania żłobków oraz klubów dziecięcych, wsparcie usług świadczonych przez dziennego opiekuna a także upowszechnianie idei równych szans, w tym m.in. poprzez organizowanie ogólnopolskich kampanii informacyjno-promocyjnych z wykorzystaniem dostępnych środków masowego przekazu oraz nowoczesnych metod komunikacji, identyfikację i promocję najlepszych praktyk oraz prowadzenie działalności informacyjno-doradczej w obszarze równego dostępu do zatrudnienia.
Szczegółowe działania:	Wsparcie tworzenia i funkcjonowania żłobków oraz klubów dziecięcych. Wsparcie usług świadczonych przez dziennego opiekuna. Upowszechnianie idei równych szans, w tym m.in. poprzez organizowanie ogólnopolskich kampanii informacyjno-promocyjnych z wykorzystaniem dostępnych środków masowego przekazu oraz nowoczesnych metod komunikacji, identyfikację i promocję najlepszych praktyk oraz prowadzenie działalności informacyjno-doradczej w obszarze równego dostępu do zatrudnienia.
Mierniki	<ul style="list-style-type: none"> – liczba utworzonych żłobków/klubów dziecięcych, – liczba usług świadczonych przez dziennego opiekuna, – liczba osób korzystających z opieki nad dziećmi w ramach utworzonych placówek opieki, – liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i/lub wychowaniem dzieci
Instytucja odpowiedzialna:	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Planowany budżet realizacji zadania:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowany budżet – ok. 200 mln zł 2. Budżet planowany na rok 2012 – 150 mln zł
Okres realizacji działania:	Planowany okres realizacji zadania: 2012-2015
Inne uwagi:	Projekty są realizowane w trybie konkursowym na terenie całej Polski w ramach Działania 1.5 Priorytetu I PO KL.

Karta zadaniowa dla Celu 7
„Wydłużanie efektywnego wieku emerytalnego”

**PROGRAM SOLIDARNOŚĆ POKOLEŃ 50+
KARTA ZADANIA**

<i>Nazwa zadania</i>	Działania ograniczające dezaktywizację pracowników w ramach systemu świadczeń społecznych
<i>Symbol zadania:</i>	7.1
<i>Ogólny cel zadania: (opis koncepcji)</i>	Celem zadania jest wydłużanie wieku emerytalnego poprzez ograniczenie możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę.
<i>Szczegółowe działania:</i>	Wprowadzenie ustawy o emeryturach pomostowych w tym zawężenie kręgu podmiotowego w stosunku do wcześniejszych regulacji.
<i>Mierniki</i>	Ograniczenie do 25% kręgu podmiotowego osób po 55 roku życia, które ze względu na charakter wykonywanej pracy uzyskały świadczenie.
<i>Instytucja odpowiedzialna:</i>	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
<i>Planowany budżet realizacji zadania:</i>	Likwidacja możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach i wprowadzenia emerytur pomostowych spowodowało oszczędności rządu 2 mld PLN.
<i>Okres realizacji działania:</i>	Planowany okres realizacji zadania: 2008 r.
<i>Inne uwagi</i>	Zadanie zostało wykonane, zmiany weszły w życie 1 stycznia 2009 r. Ograniczenie liczby uprawnionych do wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze z około 1,2 mln osób do około 270 tys. osób.